

WANDELLE.

29

smierci nietylko Kraka, idąc podobno Dzie
 isowie zapędem przyrodzenia ludzkiego,
 dającego przemożi i alicyści nad in-
 mi, a chcąc Czytelnikowi straszli-
 mi czynami zabawić, wraz zwadę o
 nstwo, zwawione o Berło między ch
 mi Krakusa wystawiać. Lisze Ka-
 bel w liście IV. iż jeszcze za życia
 ca młodszy Brat Krakiem nazwany
 bawiszy starszego Lechem nazwa
 życia, udając że zabity od strasz-
 pogrzebowy obchód Brata zrami na
 gdzin użdożynicy będącemi obchodzą-
 oc niewiedząc o niczym uciśnają go i a
 Przytomnego i niby zwyciężca Smoha
 m Kostałtem wedle Kadłubka na
 d i Państwo po Ojcu nastąpił.

Śuchamy Kromera całą rzecz przeciw
 i mówiącego w liście II. na Karcie XII.
 wiada on: iż po odbytych pogrzebie
 lusa Lech Brat młodszy starsze
 Brata któremu było imię Krakus
 wiadomy włas pod pozorem polowania
 kija, a od przypadku być życia pozbaw-
 onym głośni; udając tży, smierc Bra-
 iaw opłakuje, rząd natomiast należa
 Starszemu nad Państwem strzy-
 ię zgadzając się w tym oba iż gdy za-
 stwo wydał się, Zabójca z Państwa
 nanym i Rządu pozbawionym został.

Krotha uwaga fałsz tej powieści uha-
 doła, naprzód Kadłubek kładnie
 cha być zabójcą Lechowym, Kromer
 przeciwnie Lecha Krakowym; niew-
 tej to rzeczy sprzeczka, ile że z
 wypada nie wiadomości który kto
 zabił. Drugie, iż w wielu swym aq
 wdaleko późniejszych, zabiali się Bra-
 nieraz dla Rządów Państwa: trudnić
 nak zawsze było Stacynce Berło w
 ku mającego uharaci; raz iż Narod
 mu tylko dobrze panował, niemając
 dmiety od gwałtów szczególnych niela
 porwieńię do uharania zbrodni w b
 dy, na przeciw Komu innemu z dia-
 cy; po drugie iż zawiady jest trwożliwy
 cisie do tego gatunku lary; ile namia
 moego prawa powagi zniształ zabię-
 nie megacy; powzięcisie zdarzato iż
 wdy szczególnie lub z buntowaniem się;
 letrowstwa rodzaje, na przeciw me-
 chom wyrządzała; zha dby wte czasy
 acy, pewnie tak zdrudy Płowianie

Historia Abolouei Wandie bytaby materia
 dziwnie pięknego Romanu albo
 Tragedji gdyby in, kto inny potępiłby
 aże różne udo czasu, mieći osob oko-
 lignosi wespół dowcipnego Hjora a
 nie smotak Kadłubek napisał, whto
 rezo prawdziwie jak Ojcu Kraku tak
 o córce jego dla pomieżania rzeczy
 nietylko uagu historycznego ale
 sensu nawet nie widziemy.

mało przetarci, a co większa przetartych sta-
rodow za drugich oddaleni, to grdnice nie-
dzy zbrodnia a cnotą położoną rozsądzi,
uznać, uharaci, nakoniec mogli, powiemy na
to Krytyk iahis, iż dając wedle Kadubha
rząd Bycu ich Kraluwowi, niewyżulisię z
wolności tak gęsty złości najwyższej w
Kradcy uharaci prawa sobie nie zostawili; * *
Ludzie bardziej się wnia zaciec mogaw, ni-
zli tenisi w Kaslogiczne Dogmatystów spo-
ry, bez żadnego i odnab gruntownego uwa-
żenia. ~ ~

Dopowiadam nato: iż teraz trwa tak w-
ka delikatność tego badania, iż najpro-
sumniejszy s

Barżicy to niepodobniostwo tego zabój-
stwa dowodzi, że Polacy wtedy, mówiąc
prawdźwie przydicy, brnili za zabicię Bra-
ta Kradcy swego z Bronu wyzuc i na wy-
gnanie wskazać; Kadoystwa rownie w dzi-
lich Narodach w czasach nieprzetartych
w których chciwość ludzka przez rozum wło-
zonego na siebie hamulca nieznada, dwo-
czajne bydy; adlatęgo Kadoyca panowali;
co się częste w przetartych Narodach isci-
to. Niezgadzaniam się samo Dziejopisow wat-
pic o tym doniesieniu Kaze; abez posadze-
nia oim, którego bądź z wymyślonych od Ka-
dubha i innych Dziejopisow Braci, obudk
razem za nieznanym Narodowi osądzić
należy. ~ ~

Pótem mniemanym Bratoboystwem wra-
kadubelu w Lisie w. Miasto nad Jashimias
w której Smok przebywał zahtada, a Wan-
da Cbrkę i edynas Kraluwa starego na
miejscu Dybowslie na Bron wynosi: przyda
ie licy Kztatt nadobny, rozum najczysty,
i wszytlic zalety, które najpochebniey
szy Chwalca udzielić może; wyraża Pola-
kuw miłości nieograniczonej kumicy ato
na Bron ia osadzająca; nakoniec wiadnie,
iz misialis rabus Niemiecki, gdy rabowni-
czym sposobem granice napastował Pol-
skie, i gdy na przeciwko temu do stoczenia
bitwy z swym ludem Krolewa stanęła Woy-
she tego Niemca, niby promieniami sto-
neczami, Kztatttem Wandę przera-
żono, potyhać się niecheialo; a plecie da-
ley, iż on Władca czyli zurgardy czyli zmi-
kłości sam siebie przecbił, mbiu tym kom-
mentariusz tego iż żadał ias mić w Krad-
zęstwo, gdy tego miał dokazać niemogł
wtedy Dofioro z Woyshiem oszczęcił
do Kradu Kchitow wtargnął; a Wanda
wyszędziły na przeciwko temu z Woyshiem
Narodowym zastawic się, moca ludu swo-
go siłę zagraniczney żadała; donosi da-
ley, że ów Władca Niemiecki widząc
tę gotowość z strony Wandę; zmieszany,
umyhać zaczął, wucieczeć zaś podniósł
szy mić i poświęcając się swym, Bogom
wshoczył na niego. Wanda zaś stawy
nabywszy, od Niemców pozostałych ma-
ias hość i wierność zareczoną powróciły

raju poświęcając się Bogom wskazywała
 iście, dodać nawet iż rzeka Wisła
 Wandy, Wandalus została nazwaną,
 Polaków Wandalitami nazy-
 ez co y Polaków Wandalitami nazy-
 wano, stąd że Wandy znaleziono
 na Drugiej górze pod mogiłą pogrze-
 ne. Kromer stym w list. II. na Karie
 y XII. podobnie mówi: atoli już czyli
 późniejszy, tym wiadomszy Dziejopis
 stych Niemca swego, Rytygiem ka-
 a, adla nadziei ~~Wandy~~ Wandy
 Korzystnego Pola Ludu na Tronicy
 nieśnienie przez Polaków donosi, że
 ne icy przymioty przysądza, Poselstwo
 Rytygiera o Matronstwo, odmówic
 Wandy, Woynę przez to, nalsniec
 chce Niemców uciowania na przeciw
 icie, śmierci podobnym sposobem Ry-
 iera y Wandy, zaszka opowiada, ciato
 znalezione, 80 milę od Krahowa, na
 wyscu wyższym niedaleko rzeczeki Dlu-
 grzebna, takoz na jej, iak na Dycow-
 m symac mogiła, od której y Wioska
 ta nazwa ta się Mogiła. Utrzymu-
 Kromer iżtemu się zdaie, że ten Nie-
 c musiał być lub z Narodu Sarsko-
 now lub Sarów lub Smerawow; atoli
 si że Hageciusz Prusaliem go być
 nienia.

Daruję mi to Rytygię, że ohoło wysledze
 iego Paristwa y Narodu daremnych
 odow czynic niebode; gdy mógł być
 nie imaginarijnym Kochanikiem, iak
 Wanda swego Paristwa Intrata za-
 chętna Lucia, strzegasa Dzieciom,
 wy to Sawy dla Narodu Kadlubch
 Dział wroźnych Narodow Dzieciach
 katyrskie Kobiety; iakże mógł by
 stał dla Narodu, Polskiego niczic
 awszy Sawy, opuścić zrzeczną bez
 woli Wandy, oholiczność; Słyszał
 Peniramidach, o Madagetow Tomi
 Słyszał o Lubrecy, Rzymelicy;
 Dział w Dzieciach Sądzielich yie
 ego Narodu Słowiankiego Cze-
 ow Libuse, takoz Czechiego Kaha-
 he: cheiat iak nad tanta ioczce wig
 uracnic, gdy niedobrał icy takiego
 semysława y tyle, bajecznych przy-
 wlow iak Czesy, Autorowie; niemniej
 nah wmysłorodne zapędził się utwór;
 ta Sawa szubada, yiego wieszczym
 by to Duchem znalazła; ta zas brzy-
 zę się opoiami Matronstwa Dziewic
 swie Bogom na ofiarę poświęcała
 iam tu uwagę, iż to już w Chrzescian-
 m wieku, y znać że od Duchownego u-
 rzytawia, o Wandzie Sarska; gdy o Li-
 e, pewnie że musiał który, acz co y

przydał, z ludzi porządok przyrodzony lubia-
gich, autor wszelki pierwszy napisać lub
potomności podać.

Zbiłam tu Kadłubka, iż Słowianie
znali różne ofiar rodzaje Bogom czynie-
nia; a moźnawie w tym w Kłodziach
o Bogach Słowiańskich dostatecznie
przypatrzeć, i Krwia ich ludzka często
uroc ^{lib} bdałali, lecz i w tym swoicy oszczę-
dzali, gdyż tyk nieprzyjaciela Bogom
ofiarować zwycaj. mieli, losie zaś tyce
poswiecenia Panieństwa na ofiarę Bo-
gom; to iest czysty utwor Kadłubka; op-
rzem były niektóre Święta, ^{w czasie historycz} ~~co wnie~~
wstrzeźliwość iako, bądź zachować
zawnie z przestępstwem poczytywani,
toć jui Wanda tak gerliwa Panie-
stwa swego być nie mogła, Kównie tru-
Dno mi poiasz zhad Kromer, imie by-
tygiera Kochankowi i Nieprzyjaciela
Wandy nadaie, iesteli pierwszy, to
Bohatyrski Polski, Wynalazca nie o-
nim ^{niemow} Kłodubek, Ktoż udzielił
Kromerowi onim wiadomości? Ktoż
atoli te Lanowanie myślorodne Wandy
i o którym Kromer pod Wandaw ^{powiada} ~~nie~~ zeta-
nam onicy od Przechow naszych do
wieleć przez podanie niczym niezmierz-
zone dostata się; ^{upewnić i dowiedzieć} ~~nie~~ ^{nie} ~~nie~~
nim Marcin Sallus Dziejopis nie niepo-
wiedziad, ani najmniey szoy ^{wzmianki w} ~~nie~~
Kronice, swoicy nieczyni, ^{zom jest powodem} ~~nie~~ ^{nie} ~~nie~~
Daietnego Kadłubka i Drugich Dziejo-
pisow naszych przystąpił utworow.

Wstrząsanie do dąbry ch